

Список використаної літератури

1. ДАДО, ф. 5433, оп.1 -д., спр.4.
2. ДАДО, ф. 5433, оп.1 -д., спр.6.
3. Король В.М. Зміст і організація навчання у закладах системи трудових резервів у відбудовчий період (1943-1950 рр.) / В. М. Король // Сумська старовина. - 2015. – С. 63-76.
4. Бомбандьорова О.А. Підготовка та використання державних трудових резервів України в період Великої Вітчизняної війни: Автореф. канд. Істор. наук. - К., 2000. - 18с.
5. ДАДО, ф. 5433, оп.1 -д., спр.1.
6. ДАЛО, ф.П. -179, оп.3, спр.1098.

N. Shypik

IMPLEMENTATION SLOGANS OF "INTERNATIONALISM" IN VOCATIONAL DONETSK REGION EDUCATION IN THE SECOND HALF 1940

In these elements considered russification of education and political and ideological education of students in the Bolshevik values system in Donetsk region vocational education in the early postwar years.

Keywords: russification, slogan "internationalism", political classes.

УДК 027.7(477.62-2)(043)

Янковський С.В., Дейниченко О.В.

РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ У ФОРМУВАННІ ІМІДЖУ ВНЗ У СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ

На сучасному етапі інтернаціоналізації та глобалізації університетської освіти особливе значення має позитивний імідж ВНЗ у світовому освітньому і науковому просторі. При цьому на стан іміджу освітньої установи суттєво впливають, з одного боку, місце університету у рейтингу вузів країни, з іншого, розповсюдження доробку наукової спільноти університету у мережі Інтернет, у т.ч. у вітчизняних і зарубіжних (зокрема міжнародних) базах даних. Розглянемо вплив бібліотеки на формування іміджу ВНЗ за досвідом роботи наукової бібліотеки Маріупольського державного університету (НБ МДУ).

Ключові слова: інтернаціоналізації освіти, бази даних, міжнародні бази даних, інституційні репозитарії, науково-інформаційний простір.

Важливе місце університетських бібліотек у формуванні іміджу ВНЗ у світовому науково-інформаційному просторі неодноразово наголошувався вітчизняними науковцями. Так, Н. Левченко зазначає, що важливою складовою формуванні іміджу ВНЗ у світовому науково-інформаційному просторі є наукові бібліотеки університетів, зокрема їх діяльності зі «створення власних електронних ресурсів, які вміщують навчальні та наукові здобутки університетів» [5] і є складовою загального інформаційного простору та «основою оцінювання вагомості навчального закладу» в освітньому і науковому просторі [5]. В першу чергу, Н. П. Левченко має на увазі інституційні репозитарії. Зазначимо, що над наповненням Електронного інституційного репозитарію Маріупольського державного університету (eIR MSU, <http://eirmsu.mdu.in.ua/>) бібліотека працює з 2016 р. Паралельно з авторськими колекціями науковців ВНЗ формуються такі розділи, як «Вісник Маріупольського державного університету», «Матеріали конференцій, круглих столів», «Видання наукової бібліотеки МДУ» та ін. В Україні електронні архіви функціонують на різних платформах, з них 71 створений, як і репозитарій МДУ, з використанням програмного забезпечення DSpace (за даними dspace.org на травень 2017 р.), і їх кількість щороку зростає [6].

Отже, Електронні інституційні репозитарії окремих ВНЗ у подальшому можуть стати підґрунтям для формування інтегрованої інформаційної мережі баз даних бібліотек, що

ззначається спеціалістами Національного інституту стратегічних досліджень як одне з пріоритетних завдань Міністерства освіти і науки України, вирішенню якого необхідно приділити увагу під час розробки та впровадження програм, що спрямовані на розвиток інтернаціоналізації освіти, експорту та імпорту освітніх послуг [8].

Бібліотеки ВНЗ не тільки створюють власні бази даних, а й інтегрують університетську науку у світовий науково-інформаційний простір. Л. Сухарева розглядає низку всеукраїнських проектів, серед яких за аспектом інтернаціоналізації університетської науки звертають на себе увагу такі:

- інформаційний повнотекстовий ресурс «Наукова періодика України» Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського – електронний архів наукових періодичних видань України, інтегрований до міжнародного інтерфейсу аналітичних сервісів Google Scholar;

- «Бібліометрика української науки» – реєстр вчених і наукових колективів України, які представили в Google Scholar свої бібліометричні профілі (проект підтримується відділом бібліометрії та наукометрії, який є науково-дослідним і науково-прикладним структурним підрозділом Служби інформаційно-аналітичного забезпечення Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського) [9].

Співробітники НБ МДУ беруть активну участь як в оформленні авторських профілів науковців університету у Google Scholar (надання індивідуальних консультацій, перегляд бібліографічних описів документів, надання даних про оформлені профілі до ресурсу «Бібліометрика української науки»), так і в інтеграції серій «Вісника Маріупольського державного університету» до ресурсу «Наукова періодика України», опосередковано – до Google Scholar, а також до інших міжнародних повнотекстових, у т.ч. наукометричних баз даних. Перелік цих баз висвітлюється у відповідних розділах на сайтах університету (<http://mdu.in.ua/index/0-94>) і бібліотеки (<http://slibr.mdu.in.ua/index/0-18>). Окрім того, бібліотека надає шифри УДК до авторських статей і є посередником в отриманні шифрів ISSN на серії «Вісника Маріупольського державного університету», редагує метадані і бібліографічні описи на платформах баз даних, оформлює файли зі статтями у форматах, необхідних для розміщення у них, тощо. Докладно участь співробітників НБ МДУ у роботі над вказаним виданням висвітлюється у статтях І. В. Бурової [2; 3]. Все це позитивно впливає на популярність даного видання університету [1] і, як наслідок, на формування іміджу ВНЗ у світовому науковому просторі.

Опосередковано на імідж університету впливає і надання користувачам бібліотеки доступу до міжнародних баз даних. Не тільки дотримання правил академічної доброчесності, а й належний науковий рівень досліджень сприяють підвищенню іміджу конкретних науковців, та, як наслідок, наукової спільноти ВНЗ в цілому, а цього неможливо досягти без використання міжнародних інформаційних ресурсів. Бібліотека МДУ, на жаль, не має передплачених міжнародних баз даних, однак щороку оформлює близько 10 тестових доступів до українських і зарубіжних, у т.ч. міжнародних ресурсів [4]. Зазначимо, що Т. Оболенська виокремлює інформацію про «доступ до бібліотечних ресурсів, баз даних, наявність допомоги фахівців бібліотеки щодо проведення досліджень в бібліотеці партнерського університету» як один з важливих аспектів під час проходження університетами акредитації у Західній Асоціації Коледжів та Університетів (WSCUC) [7].

Із вказаних вище аспектів можна зробити висновок, що участь НБ МДУ у формуванні іміджу ВНЗ у світовому науковому просторі здійснюється за такими основними напрямками діяльності:

- надання доступу науковій спільноті університету до міжнародних баз даних;
- наповнення університетського репозитарію;
- консультації з питань реєстрації науковців університету в Google Scholar;
- просування серій «Вісника Маріупольського державного університету» у міжнародні, у т.ч. наукометричні бази даних.

Список використаної літератури

1. Аналітична довідка щодо результатів інтеграції серій «Вісника Маріупольського державного університету» у світовий науковий простір за 2016 р. / укл. І. В. Бурова, М. Л. Шевцова // Наукова бібліотека Маріупольського державного університету : офіц. сайт. – Режим доступу: http://slibr.mdu.in.ua/olderfiles/dlja_storinok/07-4_analitychna_dovidka_za_2016.pdf.
2. Бурова І. В. Грани взаємодія наукової бібліотеки і Маріупольського державного університету в сфері видавничої діяльності / І. В. Бурова // Видавничо-бібліотечна діяльність бібліотек Маріуполя: напрямки та нові моделі розвитку : матеріали V міської науково-практичної конференції бібліотек м. Маріуполя, 29 вересня 2016 р. / під ред. А. П. Шакули. – Маріуполь : МДУ, 2016. – С. 9–12. – Режим доступу: <http://91.250.23.215:8080/jspui/handle/123456789/189>.
3. Бурова І. В. Інтеграція університетських наукових видань до світового наукового простору / І. В. Бурова // Науково-дослідна діяльність наукової бібліотеки Маріупольського державного університету : матеріали IV науково-методичного семінару. 25 лютого 2016 р. / ред. А. П. Шакула. – Маріуполь : МДУ, 2016. – С. 18–23. – Режим доступу: <http://91.250.23.215:8080/jspui/handle/123456789/198>.
4. Гараєва З. В. Использование в работе вузовских библиотек тестовых доступов к мировым коммерческим электронным информационным ресурсам / З. В. Гараєва // Науково-дослідна діяльність наукової бібліотеки Маріупольського державного університету : матеріали III науково-методичного семінару. 26 лютого 2015 р. / ред. А. П. Шакула. – Маріуполь : МДУ, 2015. – С. 73–84. – Режим доступу: <http://91.250.23.215:8080/jspui/handle/123456789/199>.
5. Левченко Н. П. Вплив інституційного репозитарію на рейтинг вищого навчального закладу / Р. П. Левченко // Бібліотеки ВНЗ України у процесі імплементації Закону «Про вищу освіту» та інформатизації суспільства : мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф., 16–19 червня 2015 р., м. Івано-Франківськ. – Івано-Франківськ : НТБ ІФНТУНГ, 2015. – С. 172–177. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/for_lib/konf-2015-5/konf-2015-5.pdf.
6. Луханіна І. А. DSpace як платформа для е-публікацій викладачів Маріупольського державного університету / І. А. Луханіна // Видавничо-бібліотечна діяльність бібліотек Маріуполя: напрямки та нові моделі розвитку : матеріали V міської науково-практичної конференції бібліотек м. Маріуполя, 29 вересня 2016 р. / під ред. А. П. Шакули. – Маріуполь : МДУ, 2016. – С. 99–103. – Режим доступу: <http://91.250.23.215:8080/jspui/handle/123456789/177>.
7. Оболенська Т. Концептуальні підходи до міжнародного співробітництва між вищими навчальними закладами / Т. Оболенська, О. Циркун // Міжнародна економічна політика. – 2016. – № 2. – С. 41–58. – Режим доступу: http://ierjournal.com/journals/25/2016_3_Obolenska_Tsyrcun.pdf.
8. Пріоритети української освітньої політики в умовах міжнародної науково-технічної кооперації : аналітична записка / відділ гуманітарної політики НІСД ; укл. В. С. Лозовий // Національний інститут стратегічних досліджень : офіц. сайт. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1411/>.
9. Сухарева Л. В. Інтеграція і комунікація ресурсів бібліотек ВНЗ у формування науково-інформаційного простору / Л. В. Сухарева // Місце бібліотек ВНЗ у міжнародному науковому інформаційному просторі : матеріали наук.-практ. конф., 29 листоп. 2016 р., м. Вінниця / уклад. М. П. Сахарова. – Вінниця, 2016. – С. 4–10. – Режим доступу: <http://library.vnmu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/Zbirnik-materialiv-konferentsiyi.pdf>

S. Jankowski, A. Deynychenko

ROLE OF UNIVERSITY LIBRARY IN SHAPING THE IMAGE UNIVERSITIES IN THE WORLD RESEARCH AREA

At the present stage of internationalization and globalization of university education is particularly important positive image of the university in the world educational and scientific space. This image of the state educational institutions significant impact on the one hand, place the

university in the ranking universities of the country, on the other, distribution reserve the university research community on the Internet, including domestic and foreign (including international) databases. Consider the impact of the library on the image formation by the university experience scientific library of Mariupol State University (MSU NB).

Keywords: internationalization of education, databases, international databases, institutional repositories, scientific and information space.

УДК021.2(043)

Янковський С.В., Яковенко Ю.Є.

ПУНКТИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК

Просвітницьку діяльність сьогодні можна віднести до числа провідних функцій публічних бібліотек, адже бібліотека сприяє реалізації конституційного права людини на доступ до інформації і, як наслідок, – безперервному навчанню громадян. В даній розвідці на матеріалі діяльності Центральної бібліотеки ім. В. Короленка розглядається інформаційна підтримка європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Ключові слова: культурно-просвітницька робота, координатор пункту європейської інформації, культурно-просвітницькі заходи, відділ електронної інформації.

Виконуючи культурно-просвітницьку роботу, бібліотеки здійснюють супровід соціальних реформ у державі, а також інформаційну підтримку формування патріотичної, громадянської свідомості [1]. Цим обумовлена співпраця публічних бібліотек із комунальними, громадськими організаціями, органами влади та управління, а також участь у реалізації програм у галузі культури, освіти, інформації [2]. Завданням бібліотечних фахівців стала допомога користувачу в орієнтуванні у принципах функціонування, напрямках роботи ЄС, особливостях взаємовідносин України з цією організацією, політиці відносин між країнами-учасницями [5].

Із вересня 2015 року Українська бібліотечна асоціація (УБА) розпочала реалізацію проекту «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках» за підтримки програми Європейського Союзу «Еразмус+ (Жан Моне)». Проект, розрахований на 3 роки, передбачає розширення мережі центрів європейської інформації (ЦЄІ), створених на базі більшості обласних універсальних наукових бібліотек (ОУНБ), відкриття в містах і районах пунктів європейської інформації (ПЄІ), інформаційно-методичне забезпечення бібліотекарів та активізацію роботи бібліотек з популяризації європейських цінностей [3].

Участь у конкурсі проектів «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках», організованому УБА спільно з ЄС, взяли бібліотеки з усієї країни, до числа яких увійшла й Центральна бібліотека ім. В. Короленка Центральної бібліотечної системи для дорослих міста Маріуполя, координатор проекту – В. Лісогор. Участь у конкурсі стала підсумком багаторічного досвіду просвітницької роботи у напрямку євроінтеграції: у бібліотеці систематично проводилися тематичні культурно-просвітницькі заходи, вікторини, презентації, віртуальні подорожі Європою, створювались та поповнювались тематичні рубрики довідково-бібліографічного апарату – «Україна – ЄС», «Євроінтеграція – за і проти».

За результатами конкурсу у 2016 році відділ електронної інформації Центральної бібліотеки ім. В. Короленка м. Маріуполя увійшов до числа переможців. Це дозволило відкрити у бібліотеці пункт європейської інформації (ПЄІ), який надав користувачам можливості ознайомлення з інформаційними матеріалами, зокрема – про можливість стажування, відпочинку в літніх таборах для школярів, отримання інформаційної допомоги у відкритті шенгенської візи тощо.

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Інститут вищої освіти НАПН України
Маріупольський державний університет

Міжнародна науково-практична конференція

**«Інтернаціоналізація як фактор конкурентоспроможності
сучасного університету»**

25-26 травня 2017 року

Збірник матеріалів конференції

Україна – Маріуполь – МДУ

ББК 94.3
УДК 061.3(063)

Інтернаціоналізація як фактор конкурентоспроможності сучасного університету: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2017 року). – Маріуполь, 2017, 372 с.

Редакційна колегія:

Головний редактор : доктор політичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, Почесний Генеральний консул Республіки Кіпр у Маріуполі **К.В. Балабанов**

Заступник головного редактора: доктор економічних наук, професор **О.В. Булатова**

Члени редколегії: доктор філологічних наук, професор **С.В. Безчотнікова**; кандидат філологічних наук, доцент **В.О. Дворянкін**; кандидат педагогічних наук, доцент **Л.В. Задорожна-Княгницька**; кандидат педагогічних наук, доцент **Ю.М. Кажан**; кандидат педагогічних наук, професор **Ю.М. Косенко**; доктор історичних наук, професор **В.Ф. Лисак**; кандидат економічних наук, доцент **Х.С. Мітюшкіна**; кандидат філологічних наук, доцент **О.А. Новицька**; доктор філологічних наук, професор **О.Г. Павленко**; кандидат історичних наук, доцент **І.О. Петрова**; кандидат педагогічних наук, доцент **О.Б. Проценко**; доктор економічних наук, професор **Р.О. Толпежніков**; кандидат політичних наук, професор **М.В. Трофименко**; кандидат філологічних наук, професор **С.В. Шепітько**

**Рекомендовано до друку та поширення мережею Інтернет науковою радою
Маріупольського державного університету
(протокол №2 від 11.05.2017)**

Збірник містить тези учасників Міжнародної науково-практичної конференції, які висвітлюють питання щодо конкурентоспроможності сучасного університету в умовах глобалізації; інтернаціоналізації вищої освіти; академічної мобільності як чинника інтеграції України у міжнародний освітній простір; розвитку лідерського потенціалу університетів в умовах інтернаціоналізації; забезпечення якості вищої освіти.

Хорошков М.М. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ КРІЗЬ ПРИЗМУ НАЦІОНАЛЬНОГО Й ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО.....	175
Цибулько О.С. ПРИЗНАЧЕННЯ ФІЛОСОФСЬКОГО ЗНАННЯ У СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	176
Черепченко О.О. ПРОБЛЕМА ПРОГНОЗУВАННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ	178
Шипік Н.Ф. ВТІЛЕННЯ ГАСЕЛ «ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМУ» У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ДОНЕЧЧИНИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 1940-Х РОКІВ.....	180
Янковський С.В., Дейниченко О.В. РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ У ФОРМУВАННІ ІМІДЖУ ВНЗ У СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ.....	181
Янковський С.В., Яковенко Ю.С. ПУНКТИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК	184

СЕКЦІЯ ІІІ

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК ЧИННИК ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Аліпа Р.А. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ У ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	187
Αναστασιάδης Α., Ζαρίκοβα Ι. Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΡΙΟΥΠΟΛΗΣ ΜΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ.....	189
Μπακίρτζής Χ. Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Γ. ΛΕΒΕΝΤΗΣ» ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΡΙΟΥΠΟΛΗΣ.....	191
Воєвутко Н.Ю. ПРАКТИКА НАВЧАННЯ НОВОГРЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ НА ЗАСАДАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ У МАРІУПОЛЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	192
Гавенко О.С., Поклад Т.М. ПРОФЕСІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ ЗАКОРДОННОГО СТАЖУВАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ ДЛЯ ВИКЛАДАЧА ІТАЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	195
Гаргаєва О.В., Кобиленко Н.К. РОЗВИТОК АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ У МАРІУПОЛЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	197
Harris I.R. THOUGHTS ON UKRAINE BY AN AMERICAN.....	199
Грачова А.В., Старцева В.С. СПЕЦИФІКА ВПЛИВУ ЗАКОРДОННИХ СТАЖУВАНЬ НА ЛІНГВОКУЛЬТОРОЛОГІЧНУ АДАПТАЦІЮ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ.....	201
Даєр К.С. МОБІЛЬНІСТЬ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНОСТІ.....	202
Жабко К.О. ПРОГРАМИ ERASMUS ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ.....	204
Ishchenko D., Perepelitsa A. GERMAN PROGRAMS FOR UKRAINIAN STUDENTS.....	205
Кіор Р.В., Кіор Ю.А. ВНЕСОК САЛОНІКСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ АРИСТОТЕЛЯ У ПОПУЛЯРИЗАЦІЮ ТА ВИВЧЕННЯ НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ У МДУ... ..	207
Козинец В.П. WORK AND TRAVEL USA.....	209
Кумуржи Е.С. ДІЯЛЬНІСТЬ МЕРЕЖІ ІНСТИТУТІВ КУЛЬТУРИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ.....	210
Luchyna S. INTERNATIONAL ACADEMIC STUDENT MOBILITY.....	212
Манчини С., Цыпоренко Л.Д. СОТРУДНИЧЕСТВО СО СВОБОДНОЙ АКАДЕМИЕЙ ЕВРОПЕЙСКИХ И ВОСТОЧНЫХ ЯЗЫКОВ КАК НАЧАЛЬНЫЙ ЭТАП РАЗВИТИЯ АКАДЕМИЧЕСКОЙ МОБИЛЬНОСТИ МГУ – ИТАЛИЯ.....	215
Найдонова Л.А., Трифонова Г.В. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК СТИМУЛ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ (НА ПРИКЛАДІ СПІВРОБІТНИЦТВА МДУ З УНІВЕРСИТЕТАМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМИ ІТАЛІЙСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ).....	217